

SXEDIO.A8

Η ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ (1571-1878) ΚΑΙ ΟΙ ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ 1578 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1854

Μετά την κατάκτηση της Κύπρου από τους Τούρκους, η νήσος οργανώθηκε με επικεφαλής πασά.

Οι Τούρκοι κατέργησαν το τιμαριωτικό σύστημα και αποκατέστησαν την ορθόδοξη Εκκλησία στην ηγετική της θέση.

Ο κλήρος από δω και πέρα άρχισε να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην Κύπρο και βοήθησε πολύ στη διάσωση του ελληνισμού με την ίδρυση ελληνικών σχολείων στην Κύπρο.

Παρ' όλα αυτά όμως η σκληρή οικονομική εκμετάλλευση του νησιού από τους Τούρκους, οι σφαγές στη Λευκωσία και την Αμμόχωστο και οι πιέσεις των Τούρκων για εξισλαμισμό προκάλεσαν μείωση του πληθυσμού.

Όταν καταλήφθηκε η Κύπρος από τους Τούρκους το 16ο αιώνα είχε **200.000** κατοίκους και στα μέσα του 18ου αιώνα ο πληθυσμός έπεσε στις **100.000**.

Το 17ο και 18ο αιώνα οι Τούρκοι ανάγκασαν χιλιάδες Κυπρίους να αλλαξοπιστήσουν, πολλοί όμως από αυτούς που αλλαξοπίστησαν εξακολούθησαν να παραμένουν χριστιανοί, τελώντας κρυφά τη χριστιανική λατρεία.

Η Κύπρος συνέχισε και μετά την κατάληψη της να αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά οικονομικά κέντρα της Μεσογείου.

Σ' αυτό συνέβαλαν ο πλούτος της και η θέση της στο δρόμο προς τις ανατολικές ακτές της Μεσογείου.

Έτσι έγινε και κατά την τουρκοκρατία ένα από τα σπουδαιότερα εμπορικά κέντρα της Μεσογείου και στα λιμάνια της εγκαταστάθηκαν εμπορικά πρακτορεία όλων των ισχυρών κρατών.

Χαρακτηριστικό στοιχείο της τουρκικής διοίκησης της Κύπρου ήταν το αξίωμα του δραγομάνου που αποτελούσε το σύνδεσμο ανάμεσα στην Κυπριακή Εκκλησία και την Υψηλή Πύλη.

Ο πιο αξιόλογος δραγουμάνος ήταν ο Κορνέσιος Χατζηγιωργάκης που θεωρείται ευεργέτης της Κύπρου, επειδή έκανε πολλές δωρεές για φιλανθρωπικούς σκοπούς και για την ανάπτυξη της Παιδείας (επίσημες πληροφορίες).

Με την κατάληψη της Κύπρου το **1571** η Οθωμανική Αυτοκρατορία επέβαλε τη διοίκηση της που κάθε άλλο παρά καλή μπορούσε να χαρακτηριστεί.

Έτσι οι σκληροί φόροι που επέβαλε μαζί με αδικίες και στηρήσεις οδήγησαν πολλές φορές τους Έλληνες κατοίκους από μόνους τους είτε πολλές φορές και από κοινού με τους Τούρκους κατοίκους που εγκαταστάθηκαν στο νησί, να επαναστατήσουν πολλές φορές εναντίον της διοίκησης.

Ωστόσο όλες οι προσπάθειες τους πνίγονταν πάντα στο αίμα.

Οι επαναστάσεις ξεκίνησαν το **1578**, επτά μόλις χρόνια μετά την κατάληψη της Κύπρου και συνεχίστηκαν μέχρι το **1854**.

Αντίθετα με το λαό ο Σουλτάνος προσπάθησε να εγκολπωθεί την "εξουσία" στο νησί που δεν ήταν άλλη από την Εκκλησία της Κύπρου.

Ο Λαλά Μουσταφά με την κατάληψη της Κύπρου άφησε στο νησί διοικητές στις κυριότερες πόλεις και είκοσι χιλιάδες στρατιώτες οι οποίοι μπορούσαν, αν ήθελαν, να μείνουν για πάντα στο νησί.

Οι Τούρκοι βάλθηκαν να εξοντώσουν όλους τους Ενετούς από τους οποίους αποσατέρησαν όλες τις Εκκλησίες ενώ στους Έλληνες παραχώρησαν κατά τον Αρχιμανδρίτη Κυπριανό, ύστερα από την αποστολή πρεσβείας, στην Κωνσταντινούπολη, αρκετές θρησκευτικές ελευθερίες.

Έδωσαν ακόμα στους Έλληνες το δικαίωμα εξαγοράς των ιερών Μονών που είχαν καταληφθεί, δικαίωμα ιδιοκτησίας και δικαίωμα να έχουν δικά τους σπίτια στην Αμμόχωστο και να αγοράζουν τα σπίτια από τους τούρκους όταν αυτοί θα τα πωλούσαν.

Οι Τούρκοι αναγνώρισαν τους Αρχιεπισκόπους ως Μιλλέτ Πασίδες, δηλαδή Εθνάρχες και το νησί χωρίστηκε σε **17** κατηλίκια (διαμερίσματα) με

πρωτεύουσα τη Λευκωσία, όπου έδρευε ο Πασάς ως κυβερνήτης. Πασάδες εγκαταστάθηκαν επίσης και στην Αμμόχωστο και την Πάφο.

Η αναγνώριση των Αρχιεπισκόπων ως Εθναρχών δεν έγινε ιδιαίτερα για την Κυπριακή Εκκλησία, αλλά αποτελούσε απλώς συνέχεια της πολιτικής που ίσχυε για όλους τους υποτελείς των Οθωμανών που έδιναν στους Χριστιανούς μεγάλη σημασία στους ιερωμένους.

Ωστόσο η Τουρκοκρατία που κράτησε **300** χρόνια μέχρι το **1878** συγκλονιζόταν από πολλές στάσεις στο νησί.